

FAQ

Nye databehandleraftaler til Subit's online vikarløsning

Version 1 - august 2018

Indhold

Hvorfor er der behov for at indgå databehandleraftaler?	3
Hvorfor en særlig databehandleraftale til brug for Subit?	3
Hvem har medvirket til at udforme databehandleraftalen?	3
Hvilke typer af aftaler er omfattet heraf?	4
Medfører databehandleraftalen merudgifter for kommunerne?	4
Hvordan er kommunen stillet ved lovændringer?	4
Hvad er processen for aftaleindgåelse?	4

Bilag – oversigt over databehandleraftalens indhold med angivelse af eventuelle betalingsforhold

1. Generelt	5
2. Formål	5
3. Kundens rettigheder og forpligtelser	5
4. Leverandørens forpligtelser	6
5. Underleverandør (underdatabehandler)	10
6. Instrukser	10
7. Tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger	11
8. Overførsler til andre lande	11
9. Tavshedspligt og fortrolighed	11
10. Kontroller og erklæringer	12
11. Ændringer i Databehandleraftalen	13
12. Sletning af data	13
13. Misligholdelse og tvister	15
14. Erstatning og forsikring	15
15. Ikrafttræden, varighed og forrang	15
16. Formkrav	15

Hvorfor er der behov for at indgå databehandleraftaler?

I EUs databeskyttelsesforordning med ikrafttræden 25. maj 2018, findes en række forhold, der skal være reguleret i en databehandleraftale. Blandt andet skal der være en beskrivelse af de persondata, der behandles, og den behandling af persondata, der finder sted i løsningen. Med udgangspunkt i dette har KOMBIT i samarbejde med Subit udformet en databehandleraftale, der kan benyttes i forhold til de eksisterende aftaler, som kommunerne har i forhold til brugen af Subit's online vikarløsning.

Med en fælles aftale spares der tid i de enkelte kommuner med at få Subit databehandleraftalen på plads.

Standarddatabehandleraftalen regulerer ikke de krav, som påhviler databehandleren (Subit), og som intet har med den dataansvarliges (kommunen) forpligtelse at gøre. Dette gælder f.eks. den fortegnelse, som databehandlere er forpligtede til at føre efter databeskyttelsesforordningens artikel 30, stk. 2. Sådanne krav er ikke nødvendige eller hensigtsmæssige at regulere i en databehandleraftale.

Præmisserne for udarbejdelse af standarddatabehandleraftalen har været:

- Kommunerne pålægges en række forpligtelser efter lovgivningen, men må udover disse aftaleretligt ikke stilles ringere efter maj 2018 end i dag
- Aftalen er baseret på en minimummodel, med fokus på overholdelse af loven uden yderligere krav og dermed uden ekstraomkostninger for kommunerne til sådanne krav
- Aftalen tager afsæt i den allerede eksisterende KL/KOMBIT- skabelon for databehandler- aftaler mellem kommuner og it-leverandører
- Aftalen er blevet til på samme vis, og under de samme forudsætninger, som den tilsvarende skabelon, som EG, KMD, Schultz, Rambøll og KOMBIT udarbejdede (offentliggjort januar, april, maj og juli 2018). Det er tilstræbt at skabelonen svarer mest mulig til de skabeloner som KOMBIT har udarbejdet i samarbejde med andre kommunale it-leverandører.
- At den umiddelbart kan anvendes til kommuners eksisterende aftaler med Subit med et minimum af individuel tilpasning

Hvorfor en særlig databehandleraftale til brug for Subit?

Databehandleraftalen tager udgangspunkt i KL/KOMBITs skabelon for databehandleraftaler mellem kommuner og deres leverandører. Resultatet kan benyttes på eksisterende aftaler, hvor priser og leveringsvilkår er aftalt på forhånd. Det er vigtigt at understrege, at standarddatabehandleraftalen skal ses som en hjælp til kommunerne. Det står kommunerne frit for at foretage egne forhandlinger med Subit, så det er altså frivilligt, om man vil benytte den eller ej. Aftalen skal regulere Subits og kommunens rettigheder og forpligtelser i forhold til overholdelse af databeskyttelsesforordningen på de eksisterende aftaler. Kommunerne pålægges en række forpligtelser efter lovgivningen, men præmissen er, at kommunerne udover disse ikke skal stilles ringere efter den 25. maj 2018 end i dag. Der er således udarbejdet en minimumsmodel af databehandleraftalen, der sikrer, at forordningens krav opfyldes samtidig med, at de eksisterende aftaler ikke fordyres med yderligere krav.

Med denne fremgangsmåde sikres det, at udfyldelsen af databehandleraftalen kan ske så digitalt som muligt.

Hvem har medvirket til at udforme databehandleraftalen?

En arbejdsgruppe med deltagere fra KOMBIT og Subit har – med afsæt i KL/KOMBIT's skabelon for databehandleraftale – udarbejdet en databehandleraftale, der er målrettet eksisterende aftaleforhold.

Skabelonen har, i lighed med KMD, EG, Schultz og Rambøll skabelonerne, været i høring hos en række kommuner, som via KIT@ har ønsket at deltage i den proces.

I forbindelse med udarbejdelse af skabelonen til databehandleraftaler mellem kommuner og deres leverandører har KOMBIT og KL udarbejdet en vejledning til kommunerne i benyttelsen af denne skabelon. Kommunerne kan stadig med fordel læse denne vejledning. Det skal dog bemærkes, at de henvisninger til konkrete aftaleafsnitsnummereringer, der er anført i vejledningen, ikke nødvendigvis er gældende længere, idet enkelte afsnit er udgået, omnummereret eller omformuleret, da skabelonen som nævnt er tilpasset til en færdig aftale.

Hvilke typer af aftaler er omfattet heraf?

Skabelonen retter sig mod brugen af Subit i kommunernes skoler. Skabelonen kan indgå som en del af det allerede eksisterende aftalegrundlag i forhold til denne brug af Subit.

Medfører databehandleraftalen merudgifter for kommunerne?

Databehandleraftalen regulerer de opgaver og ansvarsområder, der ifølge den nye databeskyttelsesforordning påhviler henholdsvis den dataansvarlige myndighed (kommunerne) og databehandleren (Subit). De ydelser, der er dækket af et fast vederlag før forordningens ikrafttræden, vil fortsat være dækket af det aftalte faste vederlag efter maj 2018. Der vil dog som i dag også være ydelser, der ikke er dækket af et fast vederlag. F.eks. kan kommunerne vælge at rekvirere bistand fra Subit i forbindelse med enkelte af de opgavevaretagelser, der som udgangspunkt påhviler kommunen som dataansvarlig myndighed. I visse tilfælde *kan* disse ydelser være betalbare.

Databehandleraftalerne laver således ikke om på de aftalte vederlag, der gælder i henhold til den enkelte hovedaftale. Visse steder er der dog i databehandleraftalen tydeliggjort, hvad der gælder om betaling.

Derudover er der i nedenstående bilag angivet en oversigt over, hvilke aktiviteter der er reguleret i den nye databehandleraftaler, herunder om der kan være ydelser i forbindelse hermed, der er betalbare.

Hvad er processen for aftaleindgåelse?

Subit tager kontakt til alle kommuner med henblik på at gennemføre en proces for indgåelse af databehandleraftaler på alle de eksisterende aftaler så smidigt som muligt.

Subit fremsender en færdig udfyldt databehandleraftale, hvor alle bilagsoplysninger samt Subits forslag til udarbejdelse af en instruks er indeholdt. Dette er muligt, fordi der er tale om en eksisterende løsning, hvor Subit i forvejen varetager databehandling for kommunerne, og således er bekendt med den instruks, der påhviler databehandler.

Kommunen bør selv gennemgå disse oplysninger, herunder om instruks fortsat er dækkende, inden aftalerne underskrives. Underskrivningen af Databehandleraftalen ville kunne ske elektronisk.

Bilag

Oversigt over databehandleraftalens indhold med angivelse af eventuelle betalingsforhold

Hovedelementer i databehandleraftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Generelt	1		
Generel forpligtelse	1.1	÷	
Præcisering	1.2	÷	
Formål	2		
Henvisning til "Hovedaftalen"	2.1	Ikke relevant	
Kundens rettigheder og forpligtelser	3		
Kundens rettigheder og forpligtelser 1	3.1	÷	
Kundens rettigheder og forpligtelser 2	3.2	÷	
Henvisning til underbilag 1 for yderligere forpligtelser	3.3	÷	Der er i udgangspunktet ingen yderligere forpligtelser i Bilag 1.

Bemærk

Dette skema er en overordnet angivelse af den forståelse parterne har af de betalingsmæssige konsekvenser af bilaget. Der kan muligvis være enkelte afvigelser alt efter definition af kategorier og hovedaftalers konkrete indhold.

Hvilke punkter i Databehandleraftalen vil være særskilt betalbare for kommunen

÷ betyder, at bestemmelsen i sig selv ikke udløser yderligere betaling.

(X) betyder, at der i visse tilfælde kan være betalbare ydelser

X betyder, at der kan opkræves betaling.

Hovedelementer i databehandleraf talens afsnit	Afsnit	Subbits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4		
Leverandørens forpligtelser, 1	4.1	<p style="text-align: center;">(X)</p> <p>Alle forpligtelser til overholdelse af gældende regler, samt ydelser der specifikt er nævnt i hovedaftalen, er omfattet af det faste vederlag, dog således bistand til den dataansvarlige kan udløse særskilt vederlag jf. pkt. 4.4.</p>	<p>Eksempel: Overholdelse af lovmæssigt sikkerhedsniveau er omfattet af det faste vederlag, men implementering af særlige sikkerhedstiltag som ønskes af den dataansvarlige udløser vederlag medmindre dette er en ydelse, der er nævnt i Hovedaftalen.</p>
Leverandørens forpligtelser, 2	4.2	<p style="text-align: center;">(X)</p> <p>Alle forpligtelser til overholdelse af gældende regler, samt ydelser der specifikt er nævnt i hovedaftalen, er omfattet af det faste vederlag, dog således bistand til den dataansvarlige kan udløse særskilt vederlag jf. pkt. 4.4.</p>	
Leverandøren skal sikre persondata via tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.	4.3	<p style="text-align: center;">(X)</p> <p>Alle forpligtelser til overholdelse af gældende regler, samt ydelser der specifikt er nævnt i hovedaftalen, er omfattet af det faste vederlag, dog således bistand til den dataansvarlige kan udløse særskilt vederlag jf. pkt. 4.4.</p>	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser (fortsat)	4		
<p>Leverandøren skal på opfordring fra kunden hjælpe til med at opfylde kundens forpligtelser i forhold til den registreredes rettigheder, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ besvarelse af anmodning fra personer om indsigt i egne oplysninger ■ udlevering af personernes oplysninger ■ rettelse og sletning af oplysninger ■ begrænsning af behandling af personernes oplysninger ■ kundens forpligtelser i forhold til underretning af den registrerede ved sikkerhedsbrud 	4.4	<p>(X)</p> <p>I det omfang der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit, i det omfang der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.</p>	<p>Et eksempel herpå kan være, at en eller flere personer henvender sig og ønsker oplysning om hvad kommunen har registreret af oplysninger på dem. I så fald er det kommunens opgave selv at slå op i relevante systemer for at se hvor - og med hvilke data - personen er registreret. Såfremt kommunen ønsker at Subit skal hjælpe til med at finde disse oplysninger - f.eks. på grund af at der er mange borgere der har henvendt sig, og kommunen ikke mener at have ressourcer til at sagsbehandle alle disse henvendelser, da kan Subit tilbyde at hjælpe til hermed. I så fald bestiller kommunen opgaven hos Subit, og der vil blive opkrævet et vederlag herfor.</p> <p>Tilsvarende gælder, hvis personen ønsker at få udleveret oplysningerne, f.eks. i form af et print, eller personen anmoder om at de registrerede oplysninger bliver rettet eller slettet i systemet. Typisk er dette en opgave som kommunen selv skal varetage. Subit kan bistå mod et vederlag, hvis kommunen måtte ønske dette.</p> <p>Såfremt kommunen skal underrette en kreds af personer om at der har været et sikkerhedsbrud, da varetager kommunen selv denne opgave. Hvis kommunen imidlertid vurderer, at denne underretning bedst kan ske via bistand fra Subit, da kan en bistandsopgave bestilles hos Subit, der udfører opgaven mod at opkræve vederlag herfor.</p>

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4		
Leverandøren skal efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 32 - Behandlingssikkerhed - mht. aktiviteter der kan henføres til databehandleren (gennemførelse af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger internt i Subit).	4.5	÷	
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 32 - Behandlingssikkerhed. Aktiviteter, der kan henføres til den dataansvarlige (gennemførelse af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger i kundens egen organisation).	4.5	(X)	<p>Såfremt en kommune ønsker Subits bistand til at varetage sikkerhedsforanstaltninger hos kommunen selv, vil sådan bistand være særskilt betalbar.</p> <p>Dette kunne eksempelvis dreje sig om logning af kundens medarbejders adgange til personoplysninger samt styring af adgange for kundens medarbejdere. I så tilfælde vil sådanne foranstaltninger være særskilt betalbare.</p>
Leverandøren skal efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 33 - Underretning af den dataansvarlige om brud på persondatasikkerheden.	4.5	÷	
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 33 - Anmeldelse af brud på persondatasikkerheden til tilsynsmyndigheden.	4.5	X	<p>Kommunens dialog med tilsynsmyndighederne (Datatilsynet) er en opgave som påhviler dataansvarlig, og som kommunen derfor typisk selv varetager.</p> <p>I det omfang kommunen til brug for denne dialog efterspørger oplysninger, som kommunen selv er i stand til at tilvejebringe, men som kommunen mener, at Subit med fordel kan bistå med at fremskaffe, kan kommunen bestille sådanne oplysninger hos Subit. Afhængig af omfanget heraf kan en sådan opgaveløsning fra Subits side være betalbar.</p>

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser (fortsat)	4		
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 34 – Underretning om brud på persondatasikkerheden til den registrerede.	4.5	(X) I det omfang, der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit, i det omfang, der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.	I visse tilfælde vil det være sådan, at kommunen skal underrette en kreds af borgere om at der har været et sikkerhedsbrud. Det typiske er, at kommunen selv varetager denne opgave. Hvis kommunen imidlertid vurderer, at denne underretning bedst kan ske via bistand fra Subit, da kan en sådan bistandsopgave bestilles hos Subit, der udfører opgaven mod at opkræve vederlag herfor. Skyldes sikkerhedsbruddet en fejl begået af Subit, og kommunen derfor mener at kunne rejse krav mod Subit, skal dette ske i henhold til de misligholdelsesbeføjelser, der måtte gælde i Hovedaftalen (f.eks. ved påberåbelse af mangler eller misligholdelse over for Subit).
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 35 – Udarbejdelse af konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.	4.5	(X) I det omfang, der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen skal databehandler bistå vederlagsfrit i det omfang, der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.	En konsekvensanalyse består i en vurdering af de risici der er i forbindelse med behandling af personoplysninger. En konsekvensanalyse skal foretages indenfor visse typer af behandling af personoplysninger. Det er den dataansvarlige, der skal foretage denne analyse. Hvis Subits bistand ønskes i forbindelse hermed, vil dette typisk være at betragte som en konsulentydelse, som Subit kan opkræve vederlag for at medvirke til.

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4		
Krav til leverandørens ekspertise	4.6	÷	
Overholde bestemmelser i andet EU-medlemsland	4.7	÷	
Underleverandør (underdatabehandler)	5		
Definition underdatabehandler	5.1	÷	
Leverandørens rettigheder og forpligtelser over for denne, 1	5.2	÷	
Leverandørens rettigheder og forpligtelser over for denne, 2	5.3	÷	
Underdatabehandlerens forpligtelser	5.4	÷	
Leverandøren har ansvaret for underleverandøren	5.5	÷	
Kommunen kan forlange dokumentation	5.6	÷	
Instrukser	6		
Behandling sker efter instruks	6.1	÷	
Leverandørgiver besked til kunden om ulovlig instruks	6.2	÷	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subbits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger	7		
Leverandøren træffer fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger	7.1	(X)	Foranstaltninger der ikke er objektivt fornødne, men skyldes kundens egne politikker eller præferencer er, ikke indeholdt i Hovedaftalen og det faste vederlag.
Leverandøren holder passende sikkerhedsniveau	7.2	(X)	Et sikkerhedsniveau der er højere end objektivt passende og skyldes kundens egne politikker eller præferencer, er ikke indeholdt i Hovedaftalen og det faste vederlag.
Leverandøren underretter kunden om sikkerhedsbrud	7.3	÷	
Overførsler til andre lande	8		
Overførsel til andre lande sker ud fra kundens instruks	8.1	÷	Subit angiver det tydeligt i det udfyldte bilag 1, punkt 3.2, hvis der overføres personoplysninger til tredjelande.
Leverandøransvar vedr. persondata overført til andet EU-land	8.2	÷	
Tavshedspligt og fortrolighed	9		
Leverandøren sikrer fortrolighed og tavshedspligt	9.1	÷	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Kontroller og erklæringer	10		
Leverandøren forpligtiget til at udlevere oplysninger så kunden kan sikre sig at leverandøren overholder Databehandleraftalen.	10.1	(X)	<p>Et eksempel herpå er, at Subit årligt udarbejder en erklæring vedr. overholdelse af databehandleraftalen, som ikke er særskilt betalbar.</p> <p>Såfremt der er behov for yderligere dokumentation, f.eks. i form af rapporter, indhentning af uvildige konsulentoplysninger eller andre opgaver, der medfører et res- sourceforbrug ud over det, der er aftalt med kommunen i den konkrete Hovedaftale, kan dette være betalbart.</p>
Kunden har adgang til inspektioner og revision	10.2	(X)	Auditer særskilt betalbart, med mindre andet er aftalt i Hovedaftalen.
Vederlagsfri revisionserklæring	10.3	÷	I henhold til bilag 1.

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subbits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Ændringer i Databehandleraftalen	11		
Kundens mulighed for ændring i instruksen med et vist varsel og mod betaling.	11.1	(X)	<p>Et eksempel herpå vil være, at kommunen introducerer ændringer i den allerede aftalte instruks. I så fald aftales pris, udførelse og tid i henhold ændringsbestemmelsen i Hovedaftalen.</p> <p>Ofte vil der ikke i hovedaftalen (f.eks. licensbetingelser) være aftalt en proces og der kan være ændringer som leverandøren ikke kan/vil gennemføre, fordi der leveres et standardprodukt, hvor alle kunder skal have samme ydelse.</p>
Ændringer i lovgivningen eller tilhørende praksis kan medføre ændringer i Databehandleraftalen.	11.2	(X) Ændringer, som ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er særskilt betalbare. Ændringer, der går udover, hvad Subit tilbyder sine øvrige kunder som tilpasning til ny lovgivning, er særskilt betalbare.	<p>Det typiske er, at det er reguleret i Hovedaftalen hvorvidt lovvedligeholdelse og de aktiviteter der følger heraf er særskilt betalbare. Databehandleraftalen ændres inden for den anførte frist og lovændringer implementeres inden for rimelig tid.</p> <p>Der er i de eksisterende vilkår ikke reguleret for lovvedligeholdelse.</p> <p>Subit foretager ændringer i Databehandleraftalen ens overfor alle kunder og tilpasser løsninger og aftaler til ny lovgivning sideløbende for samtlige kunder. Såfremt enkelte kunder ønsker tilføjelser til denne standardtilpasning i forhold til ny lovgivning, vil dette være særskilt betalbart. Hvis der f.eks. kommer yderligere krav til behandlingssikkerhed i ny lovgivning, vil Subit implementere disse krav teknisk og aftalemæssigt ens for samtlige kunder.</p> <p>Ønsker en kunde derudover yderligere skærpelse af behandlingssikkerheden, da kundens egen forståelse af sikkerhedskravene i den nye lovgivning går videre end de øvrige kunders, da vil indførelse af sådanne sikkerhedskrav være særskilt betalbare.</p>
Sletning af data	12		
Kommunen beslutter sletning af data efter ophør.	12.1	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	Det vil typisk være reguleret i Hovedaftalen hvorvidt sletning af data efter ophør er særskilt betalbart.

Kommunen meddeler sletning eller tilbagelevering af data.	12.2	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	Det vil typisk være reguleret i Hovedaftalen hvorvidt sletning af data efter ophør samt eventuelle opfølgende aktiviteter i forbindelse hermed er særskilt betalbart.
---	------	--	---

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	Subbits standardkontrakter	Uddybende eksempler
Misligholdelse og tvister	13		
Misligholdelse og tvister	13.1	Ikke relevant	
Erstatning og forsikring	14		
Erstatning og forsikring	14.1	Ikke relevant	
Ikrafttræden, varighed og forrang	15		
Ikrafttræden og varighed	15.1	Ikke relevant	Denne bestemmelse kan eksempelvis være relevant, hvor kommunens data ikke er blevet slettet eller tilbageført ved hovedaftalens ophør; f.eks. fordi det ikke har været muligt for kommunen at finde en ny leverandør i tide, eller der har været migreringsvanskeligheder. Her er det en fordel, at der er sikret overholdelse af databeskyttelsesforordningen, uden at skulle bruge ressourcer derpå.
Forrang	15.2	Ikke relevant	Denne bestemmelse kan ikke give kommunen betalingsforpligtelser, hvor kommunen havde ret til vederlagsfri ydelser i hovedaftalen. Dette skyldes, at betalingsforpligtelserne i databehandleraftalen kun er relevante, i det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag.
Formkrav	16		
Formkrav	16.1	Ikke relevant	